

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступниця голови:

науковий керівник Ради СНТ та ТМВ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА,
професор Світлана КОТЮЖИНСЬКА
доцент Олена ФІЛОНЕНКО,
доцент Антон ШАНИГІН

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини
С91 для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня [Електронне ви-
дання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 95-річчю
з дня народження Ю. Л. Курака. Одеса, 25–26 квітня 2024 року :
тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 108 с.

ISBN 978-966-443-132-0

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здо-
бувачів другого (магістерського) рівня освіти, присвяченої 100-річчю з
дня народження професора Ю. Л. Курака, наведено матеріали учасників
зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

ни, покращуючи проходження крові крізь них. Препарат відноситься до групи блокаторів альфа-адренорецепторів.

В Державній Фармакопеї України відсутня монографія на субстанцію теразозину, а згідно Європейської Фармакопеї фармацевтичний аналіз субстанції проводять виключно фізико-хімічними методами. Тому метою дослідження було вивчення можливих альтернативних методів ідентифікації та кількісного визначення субстанції теразозину.

Були приготовлені 0,002 %-й розчин субстанції у воді очищеній та 96 % етанолі. Виходячи з хімічної структури теразозину вивчалися хімічні реакції, що підтверджують наявність первинної ароматичної аміногрупи в структурі молекули. В результаті досліджень найкращі аналітичні ефекти спостерігалися при взаємодії спиртового розчину субстанції з саліциловим альдегідом — жовте забарвлення; спиртового розчину субстанції з п-диметиламінобензальдегідом — розшарування розчину, забарвлення верхнього шару в жовтий колір; водного розчину субстанції з фосфорновольфрамовим реактивом — сіро-фіолетове забарвлення; водного та спиртового розчину субстанції з фосфорномолібденовим реактивом — осад жовтого кольору; водного розчину субстанції з реактивом Драгендорфа — бурий колір розчину; водного та спиртового розчину субстанції з реактивом Майєра — осад сірого кольору.

Після діазотування субстанції найбільш вдали аналітичні ефекти отримано при взаємодії діазотованого теразозину з резорцином у водному та спиртовому середовищах — жовте та жовто-зелене забарвлення відповідно. З Тропеоліном 0, Тропеоліном 00, Тропеолін 000-2 в присутності хлороформу спостерігається чітке розділення двох фаз та забарвлення водного шару в помаранчевий колір.

Для кількісного визначення запропоновано використання фотоколориметрії як швидкого та чутливого методу. Для утворення забарвленої сполуки було обрано два варіанти.

Перший варіант — отримання азобарвника шляхом утворення діазотованого теразозину та наступною реакцією останнього з водним розчином хромотропової кислоти. В результаті отримано барвник жовтого кольору. Оптимальними параметрами для визначення кількості теразозину за такою методикою є $\lambda = 485$ нм.

Другий варіант — отримання азобарвника шляхом утворення діазотованого теразозину та наступною реакцією останнього зі спиртовим розчином аніліну. В результаті отримано барвник червоного кольору. Оптимальними параметрами для визначення кількості теразозину за такою методикою є $\lambda = 495$ нм.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ГАНЦИКЛОВІРУ З ВИКОРИСТАННЯМ ХІМІЧНИХ МЕТОДІВ

Пойченко І. О.

Науковий керівник —
ст. викл. Нікітін О. В.

Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна

Ганцикловір — синтетичний противірусний препарат з групи нуклеозидних аналогів. Ганцикловір застосовують для лікування цитомегаловірусної інфекції, що загрожує життю або зору, у хворих на СНІД і у пацієнтів після пересадки органів чи хіміотерапевтичному лікуванні злоякісних пухлин.

У Державній Фармакопеї України відсутня монографія на субстанцію ганцикловіру, а згідно з Європейською Фармакопеєю, ідентифікацію субстанції ганцикловіру проводять виключно фізико-хімічними методами. Тому метою дослідження було вивчення можливих хімічних реакцій, які надалі можна використувати для ідентифікації ганцикловіру в його фармацевтичному аналізі.

Були приготовлені 0,5%-й розчин субстанції у воді очищеній та 96 % етанолі. Виходячи з особливостей хімічної структури ганцикловіру проводили хімічні реакції з наступними реактивами: саліциловим альдегідом, п-диметиламінобензальдегідом, фосфорно-вольфрамовим реактивом, фосфорно-молібденовим реактивом, реактивом Драгендорфа, реактивом Майєра. Після діазотування субстанції проводили реакції утворення барвників з кислотою хромотроповою, 1-аміно-2-нафтол-сульфо-4-кислотою, резорцином, аніліном та утворення асоціатів з Тропеоліном 0, Тропеоліном 00, Тропеоліном 000-2.

В результаті дослідження найкращі аналітичні ефекти спостерігались при реакції водного розчину субстанції ганцикловіру з саліциловим альдегідом — білий осад; з п-диметиламінобензальдегідом у водному середовищі — фіолетове забарвлення, в спиртовому — зелене; з фосфорно-молібденовим реактивом у водному середовищі — жовтий осад, в спиртовому — жовто-зелений осад; з реактивом Драгендорфа в спиртовому середовищі — жовте забарвлення; з реактивом Майєра в спиртовому середовищі — осад сірого кольору.

Найбільш вдали аналітичні ефекти отримано при взаємодії діазотованого ганцикловіру з резорцином у водному та спиртовому середовищах — червоно-фіолетове забарвлення; з аніліном — червоне забарвлення у водному середовищі. З Тропеоліном 0 та Тропеоліном 00 в присутності хлороформу спостерігається чітке розділення двох фаз та забарвлення водного шару в помаранчевий колір.

Таким чином, в результаті проведених досліджень демонструється доцільність використання вивчених реакцій для ідентифікації субстанції ганцикловіру.

ЕКСТРАКЦІЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН З ЛИСТЯ БАЗИЛІКУ (*OSIMUM BASILICUM L.*) ТА АНАЛІЗ ЇХНЬОГО КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ

Вафді В.

Науковий керівник — к. біол. н., доц. Цісак А. О.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

У сучасній фармацевтичній індустрії широко виготовляються та використовуються у медичній практиці лікарські засоби на основі рослинної сировини для лікування різних захворювань. Одним з найважливіших завдань сучасної фармації — використання та правильне застосування лікарських рослин для створення на їх основі сучасних лікарських препаратів. На даний час, представники роду Базилік використовуються не лише в народній медицині, все частіше можна зустріти лікарський засіб на основі цієї лікарської рослини

Метою роботи було порівняльне дослідження вмісту сполук поліфенольної природи в різних зразках листя базиліку, розробка лікарської форми у вигляді емульсії та визначення її анксиолітичної активності.

Результати, які отримані під час дослідження показали, що у екстракті базиліку червоного було виявлено вищий вміст за всіма групами фенольних сполук (флавоноїди, антоціани, сума поліфенольних сполук). Показано, що лікарська рослинна сировина — листя базиліку червоного є цінним джерелом БАР, з високим вмістом поліфенольних сполук.

Було узагальнено та запропоновано поетапну технологію одержання екстракту листя базиліку пурпурового при екстракції в апараті Сокслета з подальшим вилученням екстрагенту на роторно-му випарнику.

Для проведення досліджень, присвячених встановленню анксиолітичної активності, найбільш зручним шляхом введення є пероральний, тому обрано було готувати лікарську форму у вигляді твінової емульсії. Розроблена лікарська форма показала достатньо високий рівень анксиолітичної активності на моделі «Чорно-біла камера», що вказує на перспективність здійснення подальших досліджень з метою виявлення повного спектру фармакологічної активності екстрактивних речовин базиліку.

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЛІКУВАЛЬНО-КОСМЕТИЧНОЇ ПОМАДИ ІЗ БІОЛОГІЧНО-АКТИВНИМИ КОМПОНЕНТАМИ

Стронська А. С.

Наукові керівники — к. біол. н., ст. викл. Замкова А. В., асист. Молодан Ю. О.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

*Одеський національний університет
І. І. Мечникова, м. Одеса, Україна*

Попри наявність значного вибору косметичних і фармацевтичних засобів для догляду за шкірою губ, такі симптоми, як сухість, потрісканість, хейліт, герпес і запалення все досі існують. Увага до лікувально-практичної косметології та науковий інтерес дозволяють відкривати нові лікувальні та косметичні способи лікування, профілактики та захисту шкіри губ із значним відновлюючим ефектом. Нерідко до проявів недоліків на губах, приєднуються інфекції, які призводять до прояву запальних захворювань губ у вигляді висипань герпесу та хейліту. Важливу роль для губ відіграє профілактика шляхом нанесення різноманітних лікувально-косметичних засобів, а натуральні БАР, що входять до складу екстрактів або ефірних олій сприяють тонізуванню, захисту та регенерації шкіри губ. Перспективним напрямом у косметології та фармації є розробка воскових засобів: помад, бальзамів, олівців тощо. Серед розповсюджених ефірних олій, які володіють вираженими протизапальними, антибактеріальними, антигрибковими, протівірусними, регенеруючими, зволожуючими властивостями є ефірна олія чайного дерева (*Melaleuca alternifolia*). Додавання до складу лікувально-косметичних засобів протівірусних компонентів (ацикловіру) підсилює дію природних компонентів і стає ефективним засобом в боротьбі з герпесом. Тому розробка складу помади на основі біологічно-активних природних компонентів та фармацевтичних інгредієнтів є актуальною задачею.

Метою нашої роботи є розробка лікувально-косметичної помади на основі ефірної олії чайного дерева (*Melaleuca alternifolia*), що володіє широким спектром антисептичної, протизапальної, антимікробної та регенеративної дії. Ефірна олія чайного дерева *Melaleuca alternifolia* містить значний комплекс БАР, серед яких виділяють 1,8-цинеол (15 %), терпінени (терпенін-4-ол 30 %), пінени, терпінеоли, нінеол, сесквітерпени, сесквітерпенові спирти. Серед компонентів, що рідко зустрічаються в природі є L-терпінеол, алігексанол, віридіфлорен (до 1 %) та терпінеол (до 0,2 %). В Україні зареєстровано поки лише декілька препаратів на основі ефірної олії чайного дерева — це крем, гель, серветки «Тітрол», супозиторії «Вітол», «Фітора», «Флараксин». До

Пальченко Д. Д. 79
 Пастухов О. О. 10, 31, 32
 Пелехович Є. Є. 27, 53
 Пеліван К. С. 56
 Первак М. П. 31, 32
 Перелигіна Є. В. 61
 Перепелиця А. В. 88
 Перчик А. О. 22, 56
 Пирогова А. С. 77
 Плетньов В. В. 32
 Плохотнюк В. П. 65
 Пойченко І. О. 36
 Полухович О. І. 83
 Полякова Р. Г. 74
 Приболовець К. О. 31, 32

 Разінкін О. С. 85
 Рашкова А. М. 41
 Ревурко А. П. 49
 Рибалка Д. О. 49
 Руденко О. В. 60
 Руських О. О. 54
 Рябенька О. Д. 30, 32

 Сабат А. А. 30
 Сабрам М. В. 35
 Самофалов А. 67
 Свідерська О. Г. 6, 52
 Слободян М. О. 100
 Сльота Д. В. 86
 Соболева Ю. С. 63
 Сорока С. 47
 Сорока С. Д. 64
 Столяр А. В. 100
 Стоянова Д. Д. 25

 Стронська А. С. 37
 Суслова О. І. 64, 100
 Сухенко А. К. 44

 Талабко Ю. О. 83
 Таран М. С. 57
 Тіпа Є. О. 76
 Ткаченко О. Т. 32
 Тодорова А. А. 13
 Тодорова О. І. 38
 Туфкчі А. В. 26

 Флуд О. М. 34

 Хаджи І. І. 90
 Ходос О. С. 53

 Чабан Є. М. 43
 Черненко А. О. 40
 Чистякова В. Р. 76
 Чуприна І. О. 54

 Шаповалова А. Л. 11, 29
 Шарафаненко Р. Р. 39
 Шимчій Д. А. 23
 Шкіндер К. А. 101
 Шнайдер К. С. 82

 Щеглов І. А. 30, 31

 Яловчук Е. Ю. 52
 Яременко А. В. 9

 Анеев Akhtar Buch 92

 Hiraji Rime 96

 Huliieva V. 97
 Kolotvina L. I. 91
 Korkhova A. S. 95
 Kovpak A. V. 93

 Laribi Mariem 97
 Levchenko O. 93
 Loienko N. 97

 Maslii I. 93
 Meshmash Hind 98
 Mezahdia Younes 91
 Mohd Adnan Azhar 96
 Monika Malgorzata Bialoszycka 81
 Nabeel Mukri Kizhakkevalappil 96
 Myakishev Oleg 94

 Perchuk A. O. 91
 Pustova N. 97

 Rotar Oleksandr 93

 Sara Ashshak 98
 Sheeza Khan 95

 Volkonsky V. O. 92

 Zaffer Ali 94
 Ziti Badr 99